

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

BESLUT
2022-12-01

Maria Björkman
Tel: 010-698 14 47
maria.bjorkman
@naturvardsverket.se

Ärendenummer
NV-03609-17

Beslut om förlängning av godkännandet av nematoden *Steinernema carpocapsae* för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige

Beslut

Godkännandet av *Steinernema carpocapsae* Weiser (Rhabditida: Steinernematidae) för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige förlängs.

Villkor för godkännandet

Godkännandet förenas inte med villkor.

Bakgrund

Den 16 november 2017 beslutade Naturvårdsverket att godkänna *S. carpocapsae* som bekämpningsmedel i Sverige. Godkännandet förenades med villkor angående tiden för godkännandet, baserat på Naturvårdsverkets bedömning att det behövdes ytterligare dokumentation angående artens etablering i Sverige. Godkännandet tidsbegränsades till och med den 31 december 2022.

Steinernema carpocapsae finns upptagen på Växtskyddsorganisationen för Europa och medelhavsländernas (EPPO) förteckning över biologiska bekämpningsmedel med omfattande användning i EPPO-regionen, PM 6/3 (5), bilaga 1 (s.k. EPPO-listan).

Skäl

Juridiska förutsättningar för godkännande

Nematoder, insekter och spindeldjur får användas som bekämpningsmedel endast om de är godkända enligt förordningen (2016:402) om nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel. Ett godkännande av organismen är också en förutsättning för att sådana bekämpningsmedel ska få släppas ut på marknaden eller föras in till Sverige från ett land utanför Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Turkiet.

Enligt 6 § förordningen får sådana organismer godkännas om de är godtagbara från hälso- och miljöskyddssynpunkt, särskilt med hänsyn till påverkan på den

biologiska mångfalden, och de inte är att betrakta som invasiva främmande arter av unionsbetydelse¹.

Beslut om godkännande fattas av Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket prövar självmant om nematoder, insekter och spindeldjur som angetts på EPPO-listan kan godkännas. Naturvårdsverket prövar också ansökningar om att godkänna en nematod, insekt eller ett spindeldjur som bekämpningsmedel.

Enligt 7 § förordningen får ett godkännande förenas med de villkor i fråga om användning eller andra omständigheter som behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt.

Innan Naturvårdsverket beslutar om en nematod, insekt eller ett spindeldjur ska godkännas eller inte, ska Naturvårdsverket höra Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk.

Naturvårdsverkets bedömning

Steinernema carpocapsae (Nematoda – rundmaskar) är en jordlevande entomopatogen nematod. Arten lever i symbios med bakterien *Xenorhabdus nematophila* och är beroende av denna för att effektivt döda målorganismen och för att kunna fullfölja sin livscykel. *Steinernema carpocapsae* har varit godkänd som bekämpningsmedel sedan år 2000 i Sverige, och saluförs för bekämpning av larver av bl.a. sorgmyggor, äpplevecklare och snytbaggar. Arten har en global utbredning. Den är särskilt förekommande i tempererat klimat, men ovanlig i norra och centrala Europa. Det finns stora kunskapsluckor beträffande nematoder som angriper insekter, och utbredning i Sverige av många arter är okänd. *Steinernema carpocapsae* har inte påträffats i Sverige, men är betraktad som etablerad i Norge. Det kan därför anses sannolikt att *S. carpocapsae* klarar svenskt vinterklimat och att den, om den inte fanns i landet tidigare, etablerats efter godkännandet 2000. Naturvårdsverket bedömer därför arten som sannolikt etablerad i landet. Naturvårdsverket anser att det behövs mer kunskap om artens etablering, förekomst och ekologi i svensk natur, men tillgänglig kunskap är tillräcklig för bedömningen i detta beslut. Förekomst av *S. carpocapsae* kan dock förväntas vara mycket begränsad då arten är känslig för frysning.

I laboratorietester har ett stort antal möjliga evertebrata värdar för *S. carpocapsae* identifierats. Tillgänglig information tyder dock på att nematoder har ett begränsat värdspektrum i naturliga system. *Steinernema carpocapsae* har begränsad spridningsförmåga i jorden. Arten är en s.k. ”ambusher” som väntar in sina byten. En begränsad användning av *S. carpocapsae* som bekämpningsmedel har sannolikt endast lokal och övergående påverkan på andra ryggradslösa arter än målorganismen. Vid applicering dör de flesta individer ut relativt snabbt, men s.k. infektiwa juveniler kan dock leva kvar i jorden, möjligen i ett par år. Av de möjliga värdarter som identifierats utöver målorganismerna, är det sannolikt att det främst är de som tillbringar något utvecklingsstadium i jorden som påverkas vid användning av arten som bekämpningsmedel, men påverkan på andra arter kan inte uteslutas.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

Risk för kontaminering i form av andra arter som kan utgöra en risk från hälso- och miljöskyddssynpunkt vid införsel av nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel måste alltid beaktas.

Steinernema carpocapsae är inte upptagen på förteckningen över invasiva främmande arter av unionsbetydelse.

Mot bakgrund av att arten använts som bekämpningsmedel i Sverige utan rapporterade problem sedan 2000, godkände Naturvårdsverket *Steinernema carpocapsae* som biologiskt bekämpningsmedel i november 2017. Naturvårdsverket har sedan dess inte fått några indikationer på att problem skulle uppstå vid användning av *S. carpocapsae* som bekämpningsmedel. Utifrån nu tillgänglig information anser Naturvårdsverket att dokumentationen är tillräcklig för att utvärdera möjliga risker vid användning av *S. carpocapsae* som bekämpningsmedel, och bedömer att användning av arten sannolikt innebär en mycket liten risk ur miljö- och hälsoperspektiv.

Naturvårdsverket har hört Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk, som inte har något att invända mot att *Steinernema carpocapsae*'s godkännande förlängs, utan villkor.

Omprövning, ändring och upphävande av ett godkännande

Om det finns uppgifter som tyder på att förutsättningarna för att en organism ska vara godkänd inte längre är uppfyllda, får Naturvårdsverket ompröva godkännandet.

Om förutsättningarna för ett godkännande inte längre är uppfyllda ska Naturvårdsverket upphäva godkännandet.

Beslut i detta ärende har fattats av biträdande avdelningschef Gunilla Skotnicka Ewing. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschef Maria Widemo (Artenheten), miljöjurist Gabriella Modin och handläggarna Peter Dalin och Maria Björkman, den senare föredragande.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Gunilla Skotnicka Ewing

Maria Björkman

Uppllysning om hur man överklagar, se bilaga

Kopia till:

Statens jordbruksverk

Kemikalieinspektionen

BASF Agricultural Specialities Limited

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.** Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer, vilket beslut som Ni överklagar till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.